

851
183

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA.

IN SCHOLIS MEDICORUM,

Die Jovis 26. Januarij

M. JOANNE ROBERT

DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An ore ductus aër subit cor?

I.

OR viscerum facilè princeps, Sol corporis, animæ Regia, caloris, & quæ ab hoc sustinetur vitæ domicilium, in pectoris humani (quod eximiam præ se fert habitus sui dignitatem) exposito sublimique folio sedet; unde rei nullius egens, pastum, & quas possidet opes cuique parti copiosè impertit. Inde officia quæ in reliquum corpus proficiscuntur, per effusas præstantur vires. Ut corde vigente, functiones cunctæ vigeant; languente, langueant; deficiente, penitus aboleantur. Ab eo nempe tractæ sunt venæ & arteriæ quasi rivi quoquo versum divisi, per quas discurrens humor & sanguis universa membra, succis vitalibus irrigat. Sed ut ad omnium conservationem comparatum, omnem faciat sanguinem; quod hujus eadem esse debeat, quæ caloris scaturigo: non omnem tamen in se. Cum enim ab assumpto cibo multæ sint decidendæ sortes: nullæ autem prope cor extent purgamentorum cloacæ;

prius in jecore elaboratur: at is vilior & crudior, nec ante altus, quàm denuò subactus & recoctus, tum nitidior à pulmone exiens, & in intimo corde retractatus & fulgens, vitam sumat, fiatque τροφή ή γαρνικύ.

I I.

QUONIAM Naturæ fomites ignisque nativi primordia continentur in cordis propugnaculo valde solido, quò ætheream faculam illi quasi in regium quoddam conclave depactam custodiat, simul atque sanguis à jecore per venam magnam in dextrum ejus sinum influxit, concalescit, mox calore in humidum agente fervet, fervens agitur, ebullit, & in humorem tollitur; ut eum capere nisi amplificatum cor nequeat, & sicut ab indomita tuberculi materia excitatus inclususque vapor, pulsum efficiat: tum in venam quæ ipsa specie arteria est receptus, ab hacque in pulmonem molli complexu cor ambientem delatus, ipsum inflat, cogitque ad ducendum de cælo spiritum, quo perfatus, tenuatus, purgatusque, restituatur in quem acceptus est locus. Est quippe caloris à corde cum ipso velut à fonte dimanantis, atque animalis extinctio prorsus eadem. Hinc quæ spirant in paucis eodemque aëre, & aquatilia in pauca eademque aqua, brevî suffocantur.

I I I.

QUI aërem fistulæ spiritalis in utramque pulmonis regionem diductæ, multiplicibus tubis exceptum, per venam quæ iniquè arteriæ nomen usurpat, in sinistrum cordis specum caloris conservandi, spiritusque creandi causâ deportari prædicant, non sordidi licet naturæ authores, veritatis viribus refelluntur. Fieri spiritus ex solo alimento, per venas in igneam vitæ arcem concedente, aëremque asperæ ipsius arteriæ bronchiis non excidere, jam est diligentioribus exploratum. Per summum illius canalem in cadavere, aut spirante adhuc animali præcisum, folle immitte aërem, quem injecto subinde vinculo exitu prohibeas, dein thoracem divide, distentum quidem pulmonem at minimè pervium, illiusque ut negatâ tentet iter viâ, nihil in lævam arteriam, lævumque cordis sinum irreperere ipsâ re comperies. Calore luculento cor egere, quo sanguinem & spiritus continenter, adornet, nemo docendus est. Non egere aëre docent pisces, qui degunt in alto mari: docent & Phocæ, Delphini, Balenæ, Testudines, Ranæ, & quæcumque demersâ aquam diu tolerant. Imò quàm sit id aëris impatiens, res indicium hæc fa-

cit, quod ubi pericardio scisso nudatur, cæteris partibus haudquaquam violatis, algidi aëris frigidæve incursione citissimè interit: calido autem in loco salit palpitaturque diutiùs.

I V.

QUOD opinionis commentum delet naturæ cognitio, evertit & ratio. Scitu digna res, quo affixo custode incorruptissimo, acceptum ore spiritum, si sparsis per pulmonem bronchiis elabatur, sola legat arteria venæ simillima, non potior arteriæque titulo dignior vena. Et qui provinciam illi dant aëris cum sanguine ad cor transvehendi: ab hocque seductas fuligines foras exportandi, in quos se laqueos induunt? tantæne rem tam negligenter egisse callidissimam Naturam, ut ne id faceret, quidvis facturam? Tot res in unam conclusisse venam? Certè quo transeunti spiritui pateret semper aditus, vacuam, nec mollem fingi oportuisset, ex cartilagineis scilicet annulis compactam, ad modum fistulæ spiritualis; quæ tamen (quantumvis sit ejus solers subtilisque descriptio) si quando alieno humore occupatur, stertor continuoque mors occupat. Agmen quoque fuliginum cum puro aëre concordare, nec hujus beneficium extinguere: & à corde illas, ad cor hunc, ut cunctetur, intaminatum per unum vas hinc inde pulsatum impariter, adverso cursu suam sic persequi viam, ut sibi nec moræ sint, nec misceantur. Infusam auræ undam eò se inferre, unde subtilissimis spiritibus egredi, & quò abscedentibus fumis non liceat regredi. Omnes etiam corporis arterias dum distenduntur, contrarios in usus florem sanguinis, & aërem, calorem & frigus simul ac cupide ad se recipere, auribus est animisque hominum absurdissimum. Telis mille aliis istos configas, quibus nondum ereptus est suus inde objectus error, quòd quantum viventium calor absit ab ignis indole, nunquam intentis oculis perspexere.

V.

IG N E M, qui continua est humidi in siccum mutatio, tuètur aër, non quòd eum refrigeret, ejusve sit pabulum: sed quia cum fluvij instar gignatur & fluat, nisi in volucris aëre ardere non potest. At spiritum hauriunt animantes, non ut qui est in corde calor, sed qui inferbuit sanguis per arterias iturus, membrisque omnibus dividendus, temperetur. Quam in rem maximo ingenio Natura fabricavit pulmones in pedestribus, & branchias in aquatilibus. E dextra nimirum cordis cisterna effusus in latum illud æquor capacissimorum pulmonum, dum ab arteriæ, quæ

planè vena est, minoribus ramis resorbetur, ex hisque in majores colligitur, & per vicina ac media venam inter & arteriam bronchia, sese irruentis impetu aëris quodam quasi flumine verberatur; quemadmodum humoris æstu exultantis tumor vel levi afflatu residet, aut gelidâ lagenæ circumfusâ réfrigescit qui intus est liquor, de suo fastu caloreque non parum remittit, vitij, si quid adhuc hæret, exuit, cordique tandem mundior atque illustrior redditur. Propterea quandiu in vita est homo, ducta spiritu anima quasi flabello ventulum facit sanguini per arterias, quæ hinc inde asperæ assident, caput scandenti, perque rari & inflabilis pulmônis spatia, nunquam non aperta, veluti per quamdam porticum, reciproçâ vicissitudine comseat, ut tamen nunquam cor attingat, ejusque pulsus mutet. Ita quoque piscium sanguis refrigerationem caput, aquâ motu branchiarum assiduo, ad eam partem in qua cor est, vi compulsâ.

Ergo ore ductus aër non subit cor.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Carolus Brisset.

M. Petrus Pourret.

M. Antonius Morand.

M. Nicolaus Rainssant.

M. Antoninus de Cæen.

M. Joannes Hamon.

M. Joannes Grout.

M. Carolus de Laval.

M. Simon Boulot.

Proponēbat Lutetiæ CLAUDIUS MARILLIER
Neocastrensis, A. R. S. H. M. DC. LXXIII.